

Rapport fra besøk av Radforsk ved OUS 13.2.2014

Bakgrunn

Radforsk hadde etter eget initiativ et besøk hos ARN, OUS, som ledd i arbeidet for å styrke og forbedre forskningen blant radiologer og nukleærmedisinere. Vi inviterte i samarbeid med FOU-lederen av ARN Heidi Eggesbø, leger i ARN som er påmeldt doktorgradsprogrammet og leger som de siste 5 årene har disputert. Arbeidsdokumentene som Radforsk arbeider etter er Strategidokumentet og Handlingsplanen fra 2011. Handlingsplanen ble presentert på møtet. Hele styret i Radforsk møtte.

Nils-Einar Kløw (leder), Karen Rosendahl, Turi Olene Dalaker, Mona-Elisabeth Revheim, Erik Magnus Berntsen, Per Kristian Hol (leder av Radiologforeningens vitenskapelige saker) og Gaute Hagen (leder av Radiologforeningen)

Møtet med FOU.

Heidi Eggesbø er nytilsatt som FOU-leder, og hun informerte om FOU sine oppgaver, organisering og utfordringer knyttet til dagens struktur. Det ble en god dialog mellom Radforsk styremedlemmer og Eggesbø, der en spesielt fikk fram problemer knyttet til samhandling mellom ARN og UiO. Andre tema var blant annet forholdet mellom oppdrag/industriforskning og forskning utgående fra radiologiske avdelinger samt orientering om radiologiske forskningsgrupper ved OUS.

Avdelingen har en høy forskningsaktivitet med over 80 publikasjoner i 2013 og dette har vært jevnt økende de senere årene. Siden 2010 har 16 leger gjennomført PhD-løpet. 25 er for tiden meldt opp i doktorgradsprogrammet. For å få til dette har avdelingen en egen FOU enhet med fire heltidsansatte. Forskningsutvalget er rådgivende instans for vurdering av forskningsprosjekter og gir forskningspolitiske vurderinger i ARN. Syv forskningsgrupper er dannet for å organisere forskningen.

Diskusjon-utfordringer

FOU ved ARN er organisert som en del av sykehusstrukturen. Universitet og sykehus har et parallell organisasjonskart, hvor universitetsansatte ned på avdelingsnivå rapporterer i universitetslinjen. Dette gjelder for professorene og andre universitetsansatte i ARN. Leder av FOU, som er sykehusansatt, er således ikke delaktig i universitetslinjen. Og de universitetsansatte har ingen formell posisjon i ledelsen av FOU. Forskningen i ARN står således i fare for å lide under en "dobbel" organisering: den del som organiseres ut fra de universitetsansatte professorer og den del som organiseres ut fra FOU. Dette er en utfordring for den frie forskningen som universitetene står for, forskningsformidling og den forskningsbaserte undervisningen. Flere av Radforsks styremedlemmer er kritiske til den sterke sykehusstyringen av forskningen.

Etablering av forskningsgrupper har vært en stor utfordring og det er pågående prosess for å få disse til å fungere. Vanskeligheten er mandatet og sammensetningen av medlemmer. Det kan se ut som om gruppene er satt sammen for å bedre styringen av forskningen for ledelsen. Ulempen er at forskningen ofte springer ut fra pågående forskningsaktivitet og styringen kan komme til å hemme den frie forskningen.

ARN ved OUS er en meget stor avdeling i Norge, men har svært få universitetsansatte. Det kommer frem at universitetet legger hovedvekt på undervisningen når de ansetter. Følgelig er det bare 4 professorer i 20% stillinger, 1 lektor i full stilling og 1 amanuensis i 20%, dvs to fulle stillinger for å dekke bredden av radiologisk undervisning (i tillegg kommer Ahus som også er en del av UIO). Dette er lite sett i forhold til de andre Universitetsavdelingene i Norge. Store områder må undervises av radiologer med generell kompetanse og karrieremulighetene for de som har PhD er begrenset. Vi vil anbefale at man jobber med å opprette flere universitetsstillinger (professorater).

Møte med oppmeldte PhD kandidater

Vi gjennomførte et lunchmøte med 11 av de 25 PhD kandidatene som er oppmeldt. Ingen av de oppmøtte var nukleærmedisinere, men to PhD program ved ARN er i nukleærmedisin. Noen har overlegestillinger der det er avsatt en dag til forskning pr uke over 6 år. Flere innehar D-stillinger hvor ca 50% av arbeidstiden er avsatt til forskning. D-stillingene deltar i vaktene, noe redusert. På Ullevål er alle D-kandidatene samlet på ett felles kontor. De aller fleste hadde hovedveileder innen radiologi. Finansiering av reiser, materiell etc. varierte, men ble ikke oppfattet som noe problem. Ingen hadde ekstern finansiering av sitt doktorgradsprogram.

Diskusjon-utfordringer

En dag ukentlig avsatt til forskning er et godt tiltak for overleger i PhD løp. Utfordringen er ofte mangelfull tilrettelegging med lite forskningstid trass i at disse på papiret skal ha 20% avsatt tid til forskningsarbeid. I tillegg er 20% avsatt til forskning noe lavt. Universitetet ønsker at 50% av arbeidstiden avsettes til forskning under et pågående PhD program. Radforsk er av samme mening. Likevel ble det påpekt at noen prosjekter går over lang tid under datainnsamlingen og krever mindre tid i perioder med prosjektering, men mer tid i perioder med skriving. Alternativer er periodevis uttak av overlegepermisjon, åpne stillinger der overleger i perioder kan bruke større deler av tiden til forskning (D-stilling, lektor etc).

Opprettelse av mange D-stillinger og det klare mål at disse skal gjennomføre forskning er en viktig satsing for forskningen. ARN har idag 10 D-stillinger. Det varierte noe hvordan disse stillingene ble utformet. Med 40-50% av stillingen i vakt, ble det krevende for de som deltok i kliniske aktiviteter på dagtid mht. avveining mellom forskning og klinikk. Radforsk ser problemet, men kan vanskelig gi noen råd utover at man må ta vare på forskningstiden. Muligheten for å forske i arbeidstiden vil man ikke få igjen i andre stillinger senere i karrieren.

Møte med PhD gruppen

16 leger har gjennomført PhD siste 5 årene. Vi møtte 7 av disse. Alle er nå i overlegestillinger ved OUS. Alle er enten i gang med veiledning av nye PhD kandidater eller planlegger slik aktivitet. Ingen har derimot avsatt tid til forskning i arbeidsdagen, men utførte veiledning eller egen forskning innimellom eller utenom arbeidstid. Ved forespørsel om karrieremuligheter, kom det frem et håp om dette uten konkrete stillinger idag. På konkret spørsmål om de ville søke 20% universitetsstillinger var svarene klart ja.

Diskusjon-utfordringer

Årene med satsing på doktorgradsstipendiater har båret frukter. Radforsk fikk bekreftet både den betydelige innsats i forskning som blir gjort etter PhD og den manglende satsing som avdelingen har for å legge dette til rette. Et forsøk på å opprette post doc stillinger har så langt ikke blitt prioritert. Post doc stillinger kan gjøre det mulig å kvalifisere seg for professorater. Det kom også tydelig frem at karrieremulighetene etter PhD er svært begrenset. Et annet mulig tiltak er arbeid opp mot universitetet for å opprette deltids universitetsstillinger.

Oppsummering

ARN, OUS har et omfattende PhD program for radiologer og nukleæmedisinere, og mange har disputert de senere årene. Forholdet mellom sykehus og universitet i styring av forskning virker problematisk. Ekstern finansiering er nesten fraværende. Tilrettelegging av forskning og karrieremuligheter for de som har disputert er fraværende.